

Årsberetning 2017-2018 for Rønne Byforening – 8. maj. 2018

Hvad vil vi med Rønne? – står der øverst på vores hjemmeside.

Det er et gammelt spørgsmål fra tidligere debatter om Rønne Bymidte tilbage i 1990-erne. For et par år siden skrev vi til Regionskommunen om at tage en påtrængende planlægning af Rønne op til overvejelse. Det kom der ikke rigtig noget konkret ud af, men nu ser det ud til at ske noget – med borgmester Winni Grosbøll's egne ord "Nu er det Rønnes tur!". Og det er fulgt op med en beslutning i kommunalbestyrelsen om afsætning af en mio. kr. til en "Strategisk udvikling af Rønne" – fordi, som det hedder: "Rønne står overfor – eller midt i – en række forandringer, der tilsammen skaber et behov for en overordnet udviklingsplan" – og det er så sandt! Det bliver spændende at deltage i – for det skal vi som byforening selvfølgelig engagere os i, både kritisk og konstruktivt!

Hovedpunkterne er:

- *Udflytning og tømning af uddannelsessteder fra by midten og Knudsker til Campus Bornholms nybyggeri*
- *Østre skole lukkes*
- *Rønne Havns udvidelse, og udvikling af den nordre del ved Nørrekås*
- *Store Torv*
- *Bornholms Museums udflytning*
- *Store kommunalt ejede – mere eller mindre ubrugte - ejendomme til salg eller "genbrug"*

Hvad betyder det for bymiljøets indretning, trafikken, handelslivet og borgernes velbefindende? Vi ønsker os en attraktiv by at bo og færdes i, en by der er grøn med smukke, spændende og værdifulde kulturmiljøer og byrum.

Inden vi går over til disse større vigtige og fyldige emner, skal der lige berettes lidt fra det forgangne års arbejde i Byforeningen.

Kulturugen – havevandring

Byforeningen deltog i Kulturugen den 18.sept. 2017 med en fremvisning af de tre fredede haver, hørende til fredede bygninger: Amtmandsgården, Kommandantgården og i Erichsens Gård.

Der var et meget fint fremmøde, ca. 100 mødte op i Amtmandsgårdens have, som blev fremvist og den ønskede åbning for offentligheden blev bifaldet. Gården og haven er stadig til salg. 3.9 mio.kr. skal den gerne indbringe. En stor god bolig og mange kontorer – fredet og med klausul om at haven på "en eller anden måde" bliver tilgængelig for offentligheden. Det er måske en af de vanskeligheder, der bevirker, at den endnu ikke er solgt.

Næste have var Kommandantgårdens have, der er privat ejet. Fældning af et valnøddetræ og fjernelse af et trægulv for et stort telt har været til behandling i fredningsnævnet, der bestemte, at gulvet skulle fjernes og fældningen af valnøddetræet blev betinget af genplantning af et nyt træ – det sidste ankede ejeren, og der er så vidt vides ikke nogen afgørelse på den sag. Haven plejes ellers rimeligt, men den gamle "madurtehave" er skæmmet af teltopstilling i ny og næ.

RØNNE BYFORENING

v. Niels-Holger Larsen, Vimmelskiftet 2, 3700 Rønne, Tlf. 21463977, nielsholgerlarsen@gmail.com

www.roennebyforening.dk, CVR 36223901

Den sidste have var i Erichsens Gård, der er en museumshave med adgang for museets gæster. En perle og et smukt åndehul i Rønne, der plejes fint.

Kunst i rundkørsler

Det er Rønne Byforening ikke begejstret for, hvad vi tidligere har givet udtryk for i forbindelse med det nu fældede lindetræ ved Vibegårds runddel. Trist - det havde vi gerne set bevaret, men det var desværre ikke muligt – efter en længere politisk og kunstfaglig behandling, som følge af en donation kommunalbestyrelsen ikke ville sige nej tak til. Mange har spurgt hvordan det kunne have været forhindret ved bedre borgerinddragelse, men hvordan det skulle foregå, er der vist ikke nogen klar og nem løsning på.

Nye huse i bevaringsområdet

Hvordan nyt byggeri kan og skal indpasses i den gamle bydel er en vanskelig opgave, som kan få sindene i kog. Det viste en sag – ”det sorte hus” - i Listed. Belært af den sag har regionskommunen besluttet i god tid at inddrage borgerne i området og byens interesseforeninger - i Rønne er det byforeningen. Det er sket med et lille nyt hus i Sankt Pederstræde, som vi fik lejlighed til at kommentere – på et tidligt stade i projekteringen. Selvom det foretrækkes at bygge i et moderne formsprog, modsagde vi os ikke, at det kom til at ligne nabohusene. Det er, set fra gaden, et ganske lille hus, som nu er på vej op.

Anderledes bevågenhed har vi overfor et kommende nybyggeri i Rosengade. Her inviterede ejeren os til at kommentere et skitseprojekt. Det faldt, efter vores vurdering, ikke heldigt ud, og vi bad om, at arkitekten bearbejdede det på ny.

Vi forventer, at kommunen indkalder til en drøftelse, når et bearbejdet projektforslag foreligger for et nyt byggeri i Rosengade.

Den bevarende lokalplan

Der er klare regler for hvad man må, men det synes af og til at fejle, især for vinduers vedkommende. Det er svært at følge med over alt, men når nogle ikke overholder reglerne, så er det uretfærdigt overfor de, der gør det, så her skal lyde en opfordring til at nærlæse reglerne og forhøre sig.

For nylig besluttede kommunalbestyrelsen at de små runde internetantenner måtte opsættes uden ansøgning – det er nok rimeligt, fordi de er små, og argumentet var også at nedbringe en sagsbehandling. Her skal vi nok være på vagt, hvis kommunen ser lettere på ansøgninger i øvrigt – det kunne man godt læse mellem linjerne. Vi vil gerne hjælpe med konstruktive forslag, der kan forbedre en sagsbehandling.

Bopælspligt og tomme huse der forfalder

Bopælspligten skal overholdes i Rønne, men det kniber vist flere steder – det har vi dog vanskeligt ved at overskue. Giv os et praj.

Huse, der er tomme, og som samtidig forfalder, er mere synlige. Der er et par eksempler på Kapelvej og et i Klokkegade, som har været meget omtalt. Det er sager, som kommunen åbenbart har meget svært ved at håndtere. Den meget gamle sag på hjørnet af Storegade og Krystalgade ligger tilsyneladende stadig stille. Huset har været under istandsættelse i rigtig mange år – det er svært at forstå, at der ikke sker noget. Mange har desuden bemærket, at nogle - især udlejningsejendomme - lider af manglende vedligehold og rengøring på fortov og gade – det virker ikke indbydende.

RØNNE BYFORENING

v. Niels-Holger Larsen, Vimmelskafte 2, 3700 Rønne, Tlf. 21463977, nielsholgerlarsen@gmail.com

www.roennebyforening.dk, CVR 36223901

Rønne Byarkiv

Vores bidrag til at formidle Rønnes historie bliver tilgodeset at vores særlige hjemmeside Rønne Byarkiv. Den bliver løbende udbygget, når nye billeder og oplysninger kommer til.

Vi kan se, at Byarkivet er velbesøgt, og vi oplever glædeligvis, at flere bruger den med en pæn kildeangivelse – tak for det!

Tak til webmaster og hjemmesideforfatter, vores medlem Ann Vibeke Knudsen, der yder en frivillig og stor indsats med stor viden om Rønnes kulturhistorie.

Store Torv

Rønne Byforening sad med i et "interessentgruppe" om et forsøg på Store Torv. Lidt sent på foråret i 2017 blev der fra kommunens side iværksat et forsøg i sommeren 2017. Det bestod i dannelsen af et "shared space" – delt område, hvor trafikken blev dæmpet med plantekummer – "rustkasser" i såkaldt cortenstål. De dannede et forløb, så hastigheden måtte nedsættes, med det formål at både kørende og gående trafik burde kunne færdes trygt sammen på gaden. Reelt var der tale om en gågade med tilladt bus- og bilkørsel. På torvets nordre halvdel var al parkering fjernet og her var plantekummer desuden opstillet inde på pladsen for at danne opholdssteder sammen med bænke. Det fungerede tilfredsstillende, men de sivarter, der var udplantet i kummerne viste sig ikke at udvikles sig så frodigt som forventet, og det var et trist syn, der fik megen kritik. Siddepladser var etableret med store granit-kajsten. Desuden var der en scene for især musik, der gav et godt hyggeligt liv på torvet. Enkelte dage var der plads til torvehandlende og madboder. Denne del var stort set tilfredsstillende.

En evaluering af forsøget i 2017 var så negativ, at plantekummerne for shared space på kørebanen ikke skulle gentages, og der forsøges i 2018 med en mere dekorativ beplantning med blomster i kummerne. I 2018 vil der blive udlagt fire "bump", som skal dæmpe hastigheden til max. 20 km/t. Selve pladsen forventes i store træk at blive indrettet som i 2017.

Kommunen har besluttet, at forsøgsperioden også skal medtage 2018, idet udflytning af uddannelsesstederne inde i Rønne til Campus Bornholm kan give ændrede trafikmønstre og handel, som man ønsker at erfare og tage hensyn til ved en fremtidig indretning af St.Torv.

Vi vil dog godt bemærke, at arbejdet i interessentgruppen med indretning af St. Torv denne gang har været noget træg med utilfredsstillende mødevirksomhed, tilsyneladende som følge af omorganiseringer i regionskommunens udvalgsstruktur og embedsværket.

Vi håber på et bedre planlægningsarbejde i det kommende år for en god løsning af St. Torvs indretning med parkering, trafik og torveliv. TV2-Bornholm har for nylig sammensat en god analyse af problematikken. (<http://play.tv2bornholm.dk/?area=specifikTV&id=744990#744990>) – her var konklusionen : midler og handling skal der til! – borgmesteren har intentionen, - tak for det! - så vi håber det bedste, og deltager gerne.

Rønne Havn, byen og havet

Den 23. april 2018 arrangerede Rønne Byforening en stort anlagt høring med fokus på sammenhængen mellem byen, havnen og havet – eller rettere sagt mangel på en god sammenhæng. Havnen har i mange år – eller for mange år siden - været en naturlig og spændende del af byens og borgernes liv. Det er langsomt smuldret, især med en afskærende trafikåre nord-syd, og havnearealerne har ændret karakter til mere erhverv og aflukkethed, som gør det mindre indbydende at færdes til og på havnen. Det vil vi godt kunne forbedre, og det er aktuelt at drøfte - nu, hvor den store udbygning af havnen er i gang.

Til høringen kom ca. 250 deltagere på Green Solution House til en spændende aften.

RØNNE BYFORENING

v. Niels-Holger Larsen, Vimmelskiftet 2, 3700 Rønne, Tlf. 21463977, nielsholgerlarsen@gmail.com
www.roennebyforening.dk, CVR 36223901

Vi havde inviteret borgmester Winni Grosbøll, der åbnede med igen at sige "Nu er det Rønnes tur!". Borgmesteren havde foreslået at den verdenskendte danske byplanlægger prof. arkitekt Jan Gehl gav et indlæg om hvor vigtigt det er at der tages hensyn til mennesket i en planlægning – det blev aftenens tankevækkende hovedtale, som gav stor applaus.

En planlægger fra regionskommunen, arkitekt Erik Schjeldal, gav et spændende bud på, hvordan det nordre havneområde med Nørrekås kunne forbedres til at være mere attraktivt – værd at arbejde videre med. Erik Schjeldals indlæg findes på vores hjemmeside.

Fra Rønne Havn A/S fortalte direktør Thomas Bendtsen om havnens stort anlagte udviklingsplan, der - som det er nu, og til en vis grad også i fremtiden - vil bære præg af røg, støj og møj – på længere sigt dog i noget afstand fra byen idet havnen udvikles til en egentligt industri- og erhvervshavn, med meget lidt plads til byens borgere. Der er dog et grænseområde langs bugten ved Søndre Bådehavn og videre vest- og nordpå ud til Kystvejen, og her er det vigtigt at der skabes en god sammenhæng med byen, og gør det mere attraktivt at opholde sig her, og ikke bare i hast køre igennem, som mange i dag oplever det. Thomas Bendtsen gjorde det helt klart, at en udvikling på havnens arealer sker på aktieselskabets præmisser, og det skal ske med midler udefra. Rønne Havn A/S skal tjene penge på sine aktiviteter på havnens arealer – det var klar entydig tale.

Det sidste indlæg kom fra Destination Bornholms direktør Pernille Kofod Lydolph med en række ønsker, set fra turisternes synsvinkel – med henblik på Rønne og havnen. Det var bedre forhold for at færdes som fodgænger, bedre opholdsmuligheder, cafeer, legepladser, flere toiletter, bedre orden, grønne arealer og åndehuller, bedre parkeringsmuligheder til understøttelse af handelslivet – og for at få krydstogsturister og andre besøgende til at blive en stund i Rønne, skulle der bydes på en bedre information om byens historie og attraktioner. Det var på sin vis velkendte ønsker, men meget godt at få understreget fra en erfaren turistservice-side.

Under den efterfølgende debat kom der mange indlæg fra salen, som bekræftede mange af indlægsholdernes synspunkter og trængsler ved at bo tæt ved havnen med tung gennemkørende trafik. Der er nok at tage fat på i et samarbejde mellem ejerne: kommunen, havnen og borgerinteresserne.

Tak til indlægsholderne og til Rønne Havn A/S, Rønne-Knudsker Byting og Rønne Handelsstandsforening for den støtte, der gjorde det mulig at gennemføre den vellykkede og velbesøgte arrangement.

Afslutning og tak

Hvad vil vi med Rønne? – indledte jeg beretningen med.

Det bliver et mere og mere påtrængende spørgsmål, som vi håber, sammen med borgerne, at kunne få en god dialog om, med en fornuftig borgerinddragelse og gode konstruktive ideer.

Vi tror, at der især med arbejdet omkring Rønne Torv og Rønne Havn nu er "gået hul på bylden" mod en bedring af hele byens ve og vel – i fællesskab at bevare og udvikle en smuk, grøn, spændende og rar by at bo og færdes i.

Vi vil være deltagende, kritisk og positivt medvirkende, til byens og borgernes bedste.

Endelig vil jeg sige tak for det gode samarbejde i bestyrelsen, og tak for pressens gode bevågenhed.

På bestyrelsens vegne - Niels-Holger Larsen, formand